

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

ПОГОДЖЕНО

Заступник директора навчально-наукового
інституту фінансів, економіки, управління
та права

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії,
ректор університету

« 24 » 03 2025 р. Ірина КРЕКОТЕНЬ

« 03 » 2025 р. Олена ФІЛОНІЧ

ПРОГРАМА

ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

спеціальність С1 – Економіка та міжнародні економічні відносини,
галузь знань С – Соціальні науки, журналістика, інформація та
міжнародні відносини,
ступінь вищої освіти «магістр»

Програма затверджена на засіданні Вченої ради Навчально-наукового
інституту фінансів, економіки управління та права

« 14 » 03 2025 р. № 6

ПОЛТАВА 2025

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Сучасна система вищої освіти України вимагає впровадження інноваційних підходів до відбору найбільш перспективних, мотивованих і конкурентоздатних фахівців. Визначальним критерієм у цьому процесі є високий рівень сформованості професійних компетентностей, а також здатність ефективно поєднувати теоретичні знання з практичними навичками у сфері майбутньої професійної діяльності.

Програма фахового вступного випробування для абітурієнтів, що вступають на навчання для здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини» освітнього ступеня «магістр» галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» на основі освітнього ступеня магістра, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, здобутого за цією або іншою спеціальністю укладено на основі таких нормативно-правових документів:

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII
2. Наказ Міністерства освіти і науки України від 11.02.2022 № 153 «Про затвердження Програми предметного тесту з економіки та міжнародної економіки».

Фахове вступне випробування має на меті визначити:

- рівень засвоєння теоретичного матеріалу;
- вміння застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність аналізувати, оцінювати та приймати обґрунтовані рішення у сфері професійної діяльності.

Вступники повинні продемонструвати:

- володіння основними положеннями професійно орієнтованих дисциплін;
- сформовані загальні та фахові компетентності, необхідні для подальшого навчання та професійної реалізації у сфері міжнародних

економічних відносин.

3. Питання фахового вступного випробування є комплексними та розроблені відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України від 11.02.2022 № 153 «Про затвердження Програми предметного тесту з економіки та міжнародної економіки».

Організація та проведення фахового вступного випробування: здійснюється відповідно до порядку визначеного у Положенні про приймальну комісію Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2019 р.

Метою фахового вступного випробування є відбір абітурієнтів для навчання за ступенем вищої освіти «магістр», які мають належний рівень теоретичних знань, практичних навичок та фахових компетентностей, необхідних для успішного засвоєння освітньо-професійної програми за спеціальністю С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини».

Форма фахового вступного випробування: Екзаменаційний білет складається з 40 тестових завдань закритого типу, кожне з яких містить чотири варіанти відповідей, серед яких лише один є правильним. Зразок тестового білета подано в Додатку А. Для кожного тестового завдання запропоновано чотири варіанти відповідей, з яких лише один варіант є правильним. За вірну відповідь вступник отримує 3,5 бали, за не вірну – 0 балів. Мінімальна кількість балів за фахове вступне випробування не може бути нижчим за 100 балів (10 правильних відповідей). Зміст тестових завдань відповідає Наказу Міністерства освіти і науки України від 11.02.2022 № 153 «Про затвердження Програми предметного тесту з економіки та міжнародної економіки» за спеціальністю С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини».

Результати фахового вступного випробування: результати фахового вступного випробування оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів. Заліковим вважається результат, що відповідає від 35 до 140 тестових балів, які після переведення відповідають 100 і більше балам за шкалою 100–200.

Переведення тестових балів здійснюється відповідно до Таблиці переведення результатів предметних тестів ЄФВВ для вступу на здобуття ступеня магістра на основі НРК6, НРК7, затвердженої МОН України. (Додаток Б).

Допуск до участі у фаховому вступному випробуванні здійснюється за наявності:

Аркуша результатів вступних випробувань;

Паспорта (або іншого документа, що посвідчує особу).

Під час проведення вступного фахового вступного випробування не допускається: користування допоміжними електронними приладами, підручниками, навчальними посібниками та іншими матеріалами, якщо це не передбачено рішенням Приймальної комісії. У разі використання вступником під час вступного випробування сторонніх джерел інформації (у тому числі підказки) він відстороняється від участі у випробуваннях, про що складається акт. Вступники, які не з'явилися на фахове вступне випробування без поважних причин у зазначений за розкладом час, до участі в конкурсі не допускаються.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Питання фахового вступного випробування сформовані на основі Наказу Міністерства освіти і науки України від 11.02.2022 № 153 «Про затвердження Програми предметного тесту з економіки та міжнародної економіки».

РОЗДІЛ 1. МІКРОЕКОНОМІКА

1.1. Основи економіки. Ефективність використання ресурсів

1.1.1. Предмет і функції економічної науки. Рівні економічного аналізу.

Визначення: Макроекономіка. Мікроекономіка. Мезоекономіка.
Мегаекономіка.

1.1.2. Проблема обмеженості ресурсів і необхідності вибору. Межа виробничих можливостей (крива трансформації). Альтернативна вартість. Економічна ефективність.

1.1.3. Загальнонаукові методи економічного аналізу. Граничний аналіз. Економічні показники. Номінальні і реальні змінні. Поняття нормативної і позитивної економіки.

1.2. Попит, пропозиція та ринковий механізм

1.2.1. Попит і закон попиту. Аналіз змін попиту та величини попиту. Нецінові визначники попиту.

1.2.2. Суть та види еластичності попиту. Цінова еластичність попиту і загальний виторг виробника. Економічна інтерпретація значень коефіцієнтів різних видів еластичності попиту.

1.2.3. Пропозиція і закон пропозиції. Аналіз змін пропозиції та величини пропозиції. Нецінові визначники пропозиції. Цінова еластичність пропозиції

1.2.4. Ринкова рівновага. Визначення рівноважної ціни та рівноважної кількості товару. Надлишок виробника і надлишок споживача. Вплив змін попиту й пропозиції на рівноважну ціну та рівноважну кількість товару на ринку.

1.2.5. Прямий і непрямий вплив держави на ринкову рівновагу. Наслідки запровадження максимальних і мінімальних цін. Аналіз впливу непрямих податків, дотацій і субсидій на ринкове становище покупців і продавців. Чисті втрати суспільства.

1.3. Теорії поведінки споживача

1.3.1. Корисність в економічній науці і проблема її виміру. Функція корисності. Сукупна і гранична корисність. Закон спадної граничної корисності блага.

1.3.2. Сутність раціонального вибору споживача. Поняття «рівноваги споживача». Правило рівноваги споживача за умови споживання набору благ.

1.3.3. Криві байдужості (індиферентності) та їх властивості Коефіцієнт граничної норми заміни (заміщення) благ. Карта кривих байдужості

1.3.4. Бюджетне обмеження та можливості споживача. Рівновага споживача з позицій порядкового (ординалістського) підходу. Реакція споживача на зміну цін товарів і доходу споживача. Модель (крива) «дохід - споживання». Модель (крива) «ціна - споживання»

1.4. Теорія виробництва і витрат

1.4.1. Параметри функціонування підприємства як мікроекономічної моделі. Суть виробництва. Технологія виробництва. Поняття і параметри виробничої функції Виробнича функція з одним

змінним фактором. Закон спадної граничної продуктивності змінного фактору виробництва. Сукупний, середній та граничний продукт, їх взаємозв'язки. Стадії виробництва.

1.4.2. Виробнича функція з двома змінними факторами. Крива виробничої байдужості (ізокванта): поняття і властивості. Лінія однакових витрат виробництва (ізокоста). Правило рівноваги виробника.

1.4.3. Економічний і бухгалтерський підходи до визначення витрат виробництва. Явні і неявні витрати виробництва. Економічний, бухгалтерський і нормальний прибуток.

1.4.4. Постійні, змінні, сукупні витрати виробництва. Середні і граничні витрати виробництва у короткостроковому і довгостроковому періодах. Постійний, зростаючий та спадний ефекти масштабу виробництва.

1.5. Ринкові структури. Досконала конкуренція, монополія, монополістична конкуренція, олігополія

1.5.1. Сутність ринкової структури. Види ринкових структур.

1.5.2. Суть, ознаки та умови функціонування ринку досконалої конкуренції. Ефективність ринку досконалої конкуренції. Умови рівноваги фірми-досконалого конкурента у довгостроковому і короткостроковому періодах.

1.5.3. Характерні ознаки ринкової структури чистої монополії Види

монополій. Порівняльна оцінка конкурентного та монопольного ринків. Суспільні витрати від діяльності монополіста. Умови рівноваги монополіста у довгостроковому і короткостроковому періодах.

1.5.4. Характерні ознаки ринкової структури монополістичної конкуренції. Нецінова конкуренція в умовах монополістичної конкуренції. Умови рівноваги виробника у довгостроковому і короткостроковому періодах. Ефективність монополістичної конкуренції. Особливості організації олігопольного ринку. Види олігополій. Економічні наслідки олігополії.

РОЗДІЛ 2. МАКРОЕКОНОМІКА

2.1. Макроекономічні показники в системі національних рахунків

2.1.1. Основні показники системи національних рахунків та методи їх визначення: Валовий внутрішній продукт (ВВП), Валовий національний продукт (ВНП), Чистий внутрішній продукт (ЧВП), Національний дохід (НД). Три методи обчислення ВВП

2.1.2. Індeksi цін та їх види. Індекс споживчих цін (ІСЦ). Номінальний та реальний ВВП. Дефлятор ВВП Зведення номінального до реального ВВП. Інфлювання і дефлювання.

2.1.3. Кейнсіанські функції споживання і заощадження. Гранична схильність до споживання та до заощадження. Середня схильність до споживання і до заощадження. Чинники споживання та заощадження.

2.1.4. Суть та види інвестицій (валові і чисті; реальні і фінансові; короткострокові та довгострокові; прямі і портфельні; венчурні і безризикові). Автономні і похідні (індуковані) інвестиції. Мультиплікатор інвестицій.

2.1.5. Сукупні видатки. Рівноважний рівень ВВП. Кейнсіанський хрест. Мультиплікатор видатків. Мультиплікатор податків. Інфляційний і рецесійний розриви.

2.2. Сукупний попит і сукупна пропозиція

2.2.1. Сукупний попит: суть та структура. Цінові та нецінові чинники впливу на сукупний попит. Крива сукупного попиту та її переміщення.

2.2.2. Сукупна пропозиція: суть та чинники впливу. Крива сукупної пропозиції та її переміщення. Сукупна пропозиція в короткостроковому та довгостроковому періодах.

2.2.3. Рівновага сукупного попиту та сукупної пропозиції в короткостроковому та довгостроковому періодах.

2.3. Макроекономічна нестабільність

2.3.1. Діловий цикл та його фази (спад, дно, піднесення, вершина). Причини економічних коливань. Малі, середні та довгі цикли.

2.3.2. Інфляція: суть, причини виникнення, види та соціально-економічні наслідки. Рівень та темп інфляції

2.3.3. Антиінфляційна політика: суть та види (активна, пасивна).

2.3.4. Безробіття та його види (структурне, фрикційне, циклічне). Природна норма безробіття. Рівень безробіття.

2.4. Грошовий ринок та банківська система. Монетарна політика держави

2.4.1. Грошовий ринок та його агрегати.

2.4.2. Попит на гроші. Пропозиція грошей. Простий депозитний мультиплікатор. Рівновага на грошовому ринку.

2.4.3. Монетарна політика: суть, цілі та види (політика «дорогих» і «дешевих» грошей).

2.5. Фіскальна політика: суть, види (дискреційна та недискреційна), Крива Лаффера

2.6. Економічне зростання: суть та типи (екстенсивний та інтенсивний). Фактори економічного зростання.

2.7. Людські ресурси та людський розвиток. Сталий людський розвиток. Складові індексу людського розвитку

2.8. Соціальна економіка та політика.

2.8.1. Об'єкти та суб'єкти соціальної політики. Види та інструменти соціальної політики.

2.8.2. Державні соціальні стандарти (прожитковий мінімум, мінімальна заробітна плата, мінімальна пенсія).

РОЗДІЛ 3. ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Основи функціонування підприємства

3.1.1. Підприємство як суб'єкт господарювання: сутність та напрямки діяльності (маркетингова, управлінська, фінансово-економічна, виробнича, обліково-контрольна, інноваційна).

3.1.2. Види підприємств (за метою і характером діяльності: комерційні та некомерційні, за формою власності.: приватні, колективні, комунальні, державні, змішані; за національною належністю капіталу: національні, з іноземними інвестиціями, іноземні, змішані, за масштабами діяльності великі, середні та малі) та їх об'єднань (асоціація, кооперація, консорціум, концерн, картель, трест, промислово-фінансові групи, холдинги).

3.1.3. Середовище господарювання підприємства: внутрішнє (мікросередовище), проміжне (мезосередовище) та зовнішнє (макросередовище).

3.2. Структура та управління підприємством

3.2.1 Функції (планування, організація, мотивація, контроль) та методи управління підприємством (організаційні, економічні та соціально-психологічні).

3.2.2. Типи організаційних структур управління підприємствами (лінійна, функціональна, лінійно-функціональна, матрична та дивізійна).

3.2.3. Поняття виробничої структури та соціальної інфраструктури підприємства.

3.2.4. Техніко-технологічна база підприємства та суспільні форми організації виробництва (концентрація, спеціалізація, кооперування, комбінування, конверсія і диверсифікація).

3.3. Планування діяльності підприємства

3.3.1. Планування: сутність та різновиди планів підприємства. Стратегічне, тактичне і оперативне планування сутність та часові межі.

3.3.2. Бізнес-план: визначення та його розділи (резюме; опис продукції (послуг); маркетинг-план; виробничий план; організаційний план; фінансовий план; оцінка ризиків).

3.3.3. Поняття економіко-математичної моделі та моделювання.

Класифікація моделей. Поняття адекватності моделі. Модель «чорної скриньки». Основні етапи побудови економіко-математичної моделі

3.3.4. Поняття статистичної залежності між змінними. Суть кореляційного зв'язку. Критерії оцінювання статистичної значущості лінійного зв'язку.

3.4. Ресурсне забезпечення діяльності підприємства

3.4.1. Основний капітал (необоротні матеріальні активи) сутність, видова структура, знос, амортизація, фондоддача, фондомісткість та фондоозброєність.

3.4.2. Оборотний капітал (оборотні активи): сутність, видова структура, коефіцієнт оборотності та тривалість одного обороту.

3.4.3. Нематеріальні ресурси та нематеріальні активи: сутність, види та амортизація.

3.4.4. Інновації сутність, різновиди та інноваційний процес.

3.5. Витрати та результати діяльності підприємства

3.5.1. Собівартість продукції та кошторис витрат (матеріальні витрати, витрати на оплату праці, відрахування на соціальні заходи, амортизація, інші операційні витрати).

3.5.2. Ціна на продукцію (послуги): сутність та функції (облікова-вимірювальна, розподільча та стимулююча). Різновиди цін (договірні, вільні, регульовані; роздрібні та оптові).

3.5.3. Дохід та прибуток підприємства (валовий та чистий).

3.5.4. Ефект та ефективність діяльності підприємства: сутність та

відмінності.

3.6. Персонал підприємства. Економіка праці

3.6.1. Персонал підприємства, категорії персоналу. Мотивація персоналу: сутність та методи (економічні і неекономічні).

3.6.2. Сутність заробітної плати як соціально-економічної категорії. Номінальна і реальна заробітна плата. Форми оплати праці.

3.6.3. Соціально-трудові відносини на підприємстві: сутність поняття. Суб'єкти соціально-трудових відносин: держава, роботодавці та наймані працівники.

РОЗДІЛ 4. СИСТЕМА МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

4.1. Міжнародна економічна система

4.1.1. Міжнародна економічна система: сутність та її елементи. Міжнародний поділ праці.

4.1.2. Міжнародні економічні відносини, суб'єкти, об'єкти та структурні рівні (підприємства, міждержавний, регіональний, світовий) міжнародних економічних відносин.

4.1.3. Форми міжнародних економічних відносин. Міжнародна торгівля товарами, міжнародна торгівля послугами, міжнародний рух капіталу, міжнародна міграція робочої сили, міжнародне науково-технічне співробітництво, міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини, міжнародна економічна інтеграція.

4.2. Міжнародна торгівля товарами та послугами

4.2.1. Теорії міжнародної торгівлі (докласичні теорії міжнародної торгівлі, класичні, неокласичні та альтернативні).

4.2.2. Форми, методи та показники міжнародної торгівлі товарами.

4.2.2.1. Поняття та форми міжнародної торгівлі: традиційна (експорт та імпорт), компенсаційна (зустрічні закупівлі, бартерна торгівля, зворотні закупівлі, промислові компенсаційні угоди), торгівля за

кооперацією; торгівля в режимі найбільшого сприяння, преференційна, дискримінаційна.

4.2.2.2. Методи міжнародної торгівлі товарами. Міжнародна торгівля на підставі прямих зв'язків між контрагентами та через організовані товарні ринки (біржі, аукціони).

4.2.2.3. Показники міжнародної торгівлі: 1) обсягові (зовнішньоторговельний оборот; генеральна торгівля; індекс фізичного обсягу зовнішньої торгівлі); 2) результативні (сальдо торговельного балансу; сальдо балансу поточних операцій; індекс стану торговельного балансу; індекс концентрації експорту; коефіцієнт імпортової залежності країни; індекс «умов торгівлі»); 3) інтенсивності (обсяги експорту, імпорту на душу населення; експортна квота; імпортна квота; зовнішньоторгівельна квота; інтенсивність внутрішньогалузевого обміну); 4) економічної ефективності (ефективність зовнішньої торгівлі, коефіцієнт ефективності експорту країни).

4.2.3. Зовнішньоторговельний контракт: види, структура, функції. Міжнародні торговельні терміни (ІНКОТЕРМС-2020).

4.2.4. Регулювання міжнародної торгівлі товарами та послугами: тарифні та нетарифні інструменти торговельної політики. Класифікація ЮНКТАД нетарифних інструментів. Макроекономічні ефекти застосування тарифних і нетарифних методів для малої та великої економіки.

4.2.5. Види послуг у міжнародній торгівлі за класифікацією СОТ (ГАТС).

4.3. Міжнародний рух капіталу

4.3.1. Форми і чинники міжнародного руху капіталу.

4.3.2. Прямі іноземні інвестиції: сутність та форми. Портфельні інвестиції: сутність та інструменти міжнародного портфельного інвестування. Види інвестиційних операцій з цінними паперами (інструменти участі в капіталі, боргові цінні папери).

4.3.3. Міжнародний інвестиційний ринок: сутність, специфіка,

структура. Міжнародний ринок акцій. Міжнародний ринок облігацій. Ринок похідних інструментів (форвардні та ф'ючерсні контракти, опціони та свопи).

4.3.4. Інвестиційна привабливість та система показників, що її характеризують. Інвестиційний клімат країни: поняття та головні складові. Інвестиційна привабливість та інвестиційний клімат України.

4.3.5. Форми та методи міжнародно-правового регулювання інвестиційної діяльності: захист інвестицій, державні гарантії, адміністративна і дипломатична підтримка, страхування інвестицій, уникнення подвійного оподаткування. Інституційне регулювання інвестиційної діяльності: ЮНКТАД, двосторонні, багатосторонні угоди, угода про пов'язані з торгівлею інвестиційні заходи (TRIMC), угода про захист іноземних інвестицій.

4.4. Міжнародна трудова міграція. Світовий ринок праці

4.4.1. Поняття міжнародної міграції робочої сили. Зовнішня і внутрішня міграція робочої сили; міжнародна міграція робочої сили: еміграція, імміграція, реїміграція.

4.4.2. Основні причини, напрямки та закономірності міжнародної міграції робочої сили. Міжнародні центри тяжіння робочої сили. Країни походження трудової міграції Соціально-економічні наслідки міжнародної міграції робочої сили країни-реципієнти, країни-донори.

4.4.3. Світовий ринок праці: сутність та специфіка, функції та сегменти. Географічна та галузева структура світового ринку праці. Поняття та форми неформальної зайнятості у світовому ринку праці.

№ Найменування розділу/теми та її зміст

Регулювання міжнародної міграції праці рівні (національні, міжнародний); методи (економічні, адміністративні, інституційні). Міжнародна організація праці в глобальній системі регулювання трудової міграції

4.4.4. Україна в міжнародних міграційних процесах: наслідки, переваги та загрози. Головні чинники еміграції та країни-реципієнти робочої сили з

України.

4.5. Міжнародне науково-технічне співробітництво

4.5.1. Сутність технологій і міжнародного технологічного трансферу. Форми передачі та захисту технологій. Способи комерційного і некомерційного міжнародного трансферу технологій.

4.5.2. Інституційне регулювання світового ринку технологій: Угода з торговельних аспектів прав інтелектуальної власності СОТ (ТРИПС), комітет з передачі технології Конференції ООН з торгівлі та розвитку (ЮНКТАД), Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ).

4.5.3. Пріоритетні напрями розвитку міжнародного технологічного обміну для України.

4.6. Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини.

4.6.1. Валюта: поняття, типи та види. Резервні валюти. Валютний курс та валютне котирування. Фактори впливу на валютний курс. Валютні режими. Паритет купівельної спроможності валют. Валютна система. Типи валютних систем: національна, регіональна (міжнародна), світова. Еволюція світової валютної системи.

Європейська валютна система.

4.6.2. Світовий валютний ринок: сутність, функції, структура, суб'єкти. Поняття та види валютних операцій (поточні, валютні операції, пов'язані з рухом капіталу, відкриття та ведення валютних рахунків, неторгові операції, операції із залучення та розміщення валютних коштів, конверсійні операції (угоди з негайною поставкою, строкові (форвардні, ф'ючерсні, опціони з валютою), свопи, валютний арбітраж).

Валютне регулювання, його види. Валютна політика та її інструменти (валютна інтервенція, валютний демпінг, дисконтна політика, девальвація та ревальвація, валютні обмеження).

4.6.3. Міжнародний кредит: поняття, функції та форми. Зовнішній борг. Види та показники зовнішнього боргу. Методи та інструменти управління зовнішнім боргом. Інституційне регулювання міжнародних кредитних

відносин: МВФ, група Світового банку, Лондонський та Паризький клуби кредиторів.

4.6.4. Міжнародні розрахунки: поняття, форми (документарні (акредитив, інкасо), недокументарні (аванс, платіж на відкритий рахунок, банківський переказ, розрахунки з використанням чеків, векселів, пластикових карток. консигнація) та типи (національною валютою, міжнародною колективною валютою, золотом, клірингові розрахунки). Валютний кліринг: поняття, причини використання, види (за обсягом операцій, за волевиявленням сторін, за способом регулювання сальдо).

4.6.5. Платіжний баланс: поняття, структура (рекомендації МВФ, 6-е видання), фактори впливу та методи врівноваження.

4.7. Міжнародна економічна інтеграція

4.7.1. Типи міжнародної економічної інтеграції: преференційна зона торгівлі, зона вільної торгівлі, митний союз, спільний ринок, економічний союз. повна економічна інтеграція. Зона вільної торгівлі України з ЄС як поглиблена та всеохоплююча.

Організаційні форми співробітництва Україна-НАТО в економічній сфері.

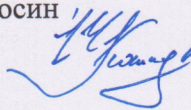
4.7.2. Економічні ефекти міжнародної економічної інтеграції. Статичні (створення торгівлі, відхилення торгівлі) та динамічні ефекти (вигоди від спеціалізації, ефекту масштабу; зростання добробуту; поліпшення платіжного та торговельного балансів: розвиток структури торгівлі, залучення інвестицій тощо)

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

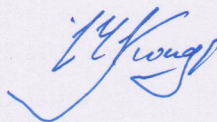
1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII.
2. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність». Верховна Рада України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/main/959-12>.
3. Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж». Верховна Рада України. Офіц. вид. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/main/4002-12>.
4. Закон України «Про митний тариф». Верховна Рада України. Офіц. вид. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/584-18>.
5. Бервено О.В., Москвіна А.О. Міжнародні стратегії економічного розвитку: навч. посібник. Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ, 2021. 262 с.
6. Білорус О.Г., Мацейко Ю.М., Вітер І.І. Глобальні стратегії Євросоюзу: монографія. ДВНЗ Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана; Інститут світової економіки і міжнародних відносин НАН України; Міжнародний інститут глобалістики. Київ: КНЕУ, 2009. 528 с.
7. Блага Н. В. Управління проектами: навчальний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с.
8. Глуха Г.Я., Задоя О.А., Євтушенко О.А., Лимонова Е.М. Управління зовнішньоекономічною діяльністю: навчальний посібник. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2019. 156 с.
9. Гобела В. В. Управління зовнішньоекономічною діяльністю: навчальний посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2021. 244 с.
10. Данченко О. Б., Занора В. О. Проектний менеджмент: управління ризиками та змінами в процесах прийняття управлінських рішень: монографія. Черкаси: ПП Чабаненко Ю.А., 2019. 278 с.
11. Денисенко М.П., Панченко В.А., Шапоренко О.І., Федорак В.І. Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства: навчальний посібник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 435 с. 11
12. Довгань Л.Є., Мохонько Г.А., Малик І.П. Управління проектами: навчальний посібник. К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 420 с.
13. Дунська А.Р., Кравченко М.О. Управління проектами розвитку міжнародного бізнесу: навчальний посібник. К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 105 с.
14. Дунська А.Р., Кузнєцова К.О. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємств: навчальний посібник. Київ: НТУ України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», 2022. 181 с.
15. Задоя А.О., Білоцерківець В.В., Завгородня О.О. Міжнародні стратегії економічного розвитку : навч. посібник. Київ: Знання, 2007. 332 с.

16. Козак Ю.Г., Ковалевський В.В., Захарченко О.В. Міжнародні стратегії економічного розвитку: навчальний посібник. К. : Центр учбової літератури, 2011. 256 с.
17. Котиш О.М., Мілько І.В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: організація та управління: навчальний посібник. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 183 с.
18. Макогон Ю.В., Лук'яненко Д.Г., Пахомов Ю.М. Міжнародні стратегії економічного розвитку: підручник. – Київ: Освіта України, 2009. 420 с.
19. Микитюк П. П., Брич В. Я., Микитюк Ю. І., Труш І. М. Управління проектами: підручник. [для студ. вищ. навч. закл.]. Тернопіль, 2021. 416 с.
20. Чернега, О.Б., Семенов А.А., Білозубенко В.С. Міжнародні стратегії економічного розвитку: навч. посіб. Львів: Магнолія-2006, 2009. 346 с.
21. Шинкарук Л.В., Биховченко В.П., Власенко Т.О., Власенко Ю.Г. Організація проектної діяльності: навчальний посібник. Київ: НУБіП України, 2021. 341с.

Завідувач кафедри
міжнародних економічних відносин
та туризму

 Ірина ЧИЧКАЛО-Кондрацька

Гарант освітньої програми
«Міжнародні економічні
відносини»

 Ірина ЧИЧКАЛО-Кондрацька

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО ЗАВДАННЯ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ФІНАНСІВ,
ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ
для фахового вступного випробування
зі спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини»»
галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та
міжнародні відносини» освітній ступінь «Магістр»

Шановний вступнику! Вам необхідно у наведених нижче тестових завданнях вибрати правильні відповіді і занести їх до бланку відповідей.

1. Вкажіть фірму, що виробляє продукцію в якій-небудь країні та продає її за межі цієї країни:

- А) багатонаціональна корпорація;
- Б) імпортер;
- В) транснаціональна корпорація;
- Г) експортер.

2. Девальвація національної валюти в короткотерміновій перспективі сприяє:

- А) збільшенню імпорту;
- Б) збільшенню експорту;
- В) збільшенню експорту та імпорту;
- Г) не можливо визначити.

3. Ринок індивідуалізованих неуніфікованих боргових зобов'язань, які виключають існування вторинного ринку – це:

- А) ринок капіталів;
- Б) ринок банківських кредитів;
- В) первинний ринок;
- Г) вірної відповіді немає.

4. Дайте визначення державної політики захисту внутрішнього ринку від іноземної конкуренції:

- А) протекціонізм;

- Б) лібералізація;
- В) диверсифікованість;
- Г) націоналізація.

5. Регіональні органи влади за класифікацією груп органів, які беруть участь в міжнародній економічній діяльності, відносять до:

- А) загальнодержавних;
- Б) координаційних;
- В) галузевих;
- Г) територіальних.

6. Із переліку оберіть тарифні методи регулювання:

- А) технічні бар'єри;
- Б) квоти;
- В) ліцензії;
- Г) мито.

7. Спеціалісти, які прогнозують рух валютних відсоткових ставок, розробляють моделі оцінювання та страхування ризиків – це:

- А) економісти-аналітики;
- Б) маркет-юзери;
- В) дилери;
- Г) брокери.

8. Підприємство набуває статус підприємства з іноземними інвестиціями, якщо у статутному фонді їх частка складає:

- А) не менше 10%;
- Б) 5%;
- В) від 2 до 7 %;
- Г) 1%.

9. З'ясуйте, як називається регулювання зовнішньоекономічної діяльності через дозволи, які видають державні органи на експорт або імпорт:

- А) квотування;
- Б) ліцензування;
- В) комбінування;
- Г) технічний бар'єр.

10. Різновидами бланкових кредитів є:

- А) овердрафт;
- Б) франшиза;
- В) форфейтинг;
- Г) лізинг.

11. Визначте, які елементи належать до соціокультурного середовища міжнародного маркетингу:

- А) соціальна організація і мовне середовище;
- Б) тарифне регулювання і валютний контроль;
- В) кон'юнктура ринку і тип країни;
- Г) квотування і ліцензування.

12. Національний банк за класифікацією груп органів, які беруть участь в міжнародній економічній діяльності, відносять до:

- А) загальнодержавних;
- Б) координаційних;
- В) галузевих;
- Г) територіальних.

13. Надання однією стороною матеріальних цінностей іншій стороні на різні терміни та на різних умовах – це:

- А) факторинг;
- Б) форфейтинг;
- В) лізинг;
- Г) проектне фінансування.

14. Вищим органом СОТ є:

- А) Рада с торгівлі товарами;
- Б) Рада с торгівлі послугами;
- В) Генеральна рада;
- Г) Конференція міністрів.

15. Укажіть країни, що створюють більшу частину світового валового продукту і здійснюють понад 2/3 світового експорту:

- А) нові індустріальні країни;
- Б) країни, що розвиваються;
- В) економічно високорозвинуті країни;
- Г) країни з перехідною економікою.

16. Міністерства та відомства, які відповідають за діяльність окремих секторів економіки, за класифікацією груп органів, які беруть участь в міжнародній економічній діяльності, відносять до:

- А) загальнодержавних;
- Б) координаційних;
- В) галузевих;
- Г) територіальних.

17. Оберіть правильне визначення міжнародного маркетингу:

- А) система розповсюдження товарів, елементами якої є експортери й імпортери;
- Б) наука і вид діяльності, спрямовані на задоволення потреб шляхом

обмінів між суб'єктами ринку, розміщеними в різних країнах;

В) дисципліна, що вивчає закономірності розвитку міжнародних корпорацій, інтернаціоналізації та глобалізації економіки;

Г) комерційна діяльність на світовому ринку.

18. У країні з високим темпом інфляції курс її валюти по відношенню до валют з більш низькими темпами інфляції буде:

А) зростати;

Б) спадати;

В) коливатися;

Г) не зміниться.

19. Девальвація передбачає:

А) при системі фіксованого валютного курсу рішення Національного (Центрального) банку про пониження курсу національної валюти;

Б) при системі валютного фіксованого курсу рішення Національного (Центрального) банку про підвищення курсу національної валюти;

В) при системі гнучкого валютного курсу рішення Національного (Центрального) банку про пониження курсу національної валюти;

Г) при системі гнучкого валютного курсу рішення Національного (Центрального) банку про підвищення курсу національної валюти.

20. Міжнародні кредитні лінії поділяються на:

А) загального призначення;

Б) специфічні;

В) цільові;

Г) довгострокові.

21. Оберіть визначення предмета міжнародного маркетингу:

А) особливості укладання міжнародних комерційних угод;

Б) структура міжнародних корпорацій;

В) класифікація зовнішніх економічних зв'язків;

Г) кон'юнктура зарубіжних ринків.

22. Якщо уряд установив розмір мита в 10% митної вартості товару, то таке мито називається:

А) адвалорне;

Б) специфічне;

В) номінальне;

Г) ефективне.

23. З'ясуйте специфічну особливість міжнародного маркетингу порівняно з внутрішнім маркетингом:

А) значні обсяги невідомої інформації про маркетингове

- макросередовище, яку потрібно проаналізувати;
- Б) застосування методу сегментування;
 - В) необхідність урахування запитів споживачів;
 - Г) споживач як основа всього.

24. Найбільші банківські установи, котрі досягли такого рівня міжнародної концентрації й централізації капіталу, який дає їм змогу брати участь у економічному розподілі світового ринку позичкових капіталів і валютно-кредитних ресурсів – це:

- А) Центральні банки
- Б) Універсальні банки
- В) Міжнародні банки
- Г) Транснаціональні банки.

25. З'ясуйте, сутність якого методу становить дослідження цілеспрямованого впливу на об'єкт за одночасного контролю сторонніх факторів або цілковитої ізоляції від них:

- А) спостереження;
- Б) опитування;
- В) анкетування;
- Г) експерименту.

26. Який вид мита застосовується як запобіжний захід щодо учасників ЗЕД, які порушують загальнодержавні інтереси?

- А) компенсаційне мито;
- Б) спеціальне мито;
- В) адвалорне мито;
- Г) антидемпінгове мито.

27. Вкажіть, що є основою методу експертних оцінок:

- А) математичний аналіз статистичних даних;
- Б) математичний аналіз зібраних первинних даних;
- В) досвід та інтуїція;
- Г) економічне програмування.

28. Поняття «платіжний баланс» ввів у економічний лексикон:

- А) Адам Сміт;
- Б) Джеймс Стюарт;
- В) Давид Рікардо;
- Г) Рене Декарт.

29. Статті платіжного балансу, які впливаючи на нього, характеризуються відносною самостійністю:

- А) основні;

- Б) додаткові;
- В) приєднані;
- Г) автономні.

30. На якому рівні здійснюється погоджений вплив двох або більше держав на економічні відносини між країнами взагалі або на окремі їх форми?

- А) національному;
- Б) мікрорівні;
- В) міжнародному;
- Г) мікро- та макрорівні.

31. Форма організації та регулювання валютних відносин, закріплених національним законодавством та міжнародними угодами, називається:

- А) міжнародною торгівлею;
- Б) міжнародною валютною системою;
- В) міжнародним поділом праці;
- Г) міжнародною міграцією робочої сили.

32. Знайдіть тлумачення поняття «дистанція влади»:

- А) стосується ставлення людей до свого майбутнього і спроб керувати своєю долею;
- Б) характеризує бажання людей діяти незалежно або схилитися до групового вибору;
- В) визначає сприйняття рівності між людьми;
- Г) стосується переваги, яку люди віддають чоловічим або жіночим цінностям у манері поведінки.

33. Охарактеризуйте поняття «маскулінність»:

- А) стосується ставлення людей до свого майбутнього і спроб керувати своєю долею;
- Б) характеризує бажання людей діяти незалежно або схилитися до групового вибору;
- В) визначає сприйняття рівності між людьми;
- Г) стосується переваги, яку люди віддають чоловічим або жіночим цінностям у манері поведінки.

34. Погодження різних аспектів міжнародної економічної діяльності щонайменше трьома суб'єктами з різних країн, має назву:

- А) двостороння (білатеральна) координація;
- Б) багатостороння координація;
- В) дискретна координація;
- Г) інституціональна координація.

35. Форма кредитування країн, що розвиваються, яка передбачає спільне фінансування кількома кредитними установами великих, переважно інфраструктурних, проектів – це:

- А) проектне фінансування;
- Б) експортний кредит;
- В) фірмовий кредит;
- Г) комерційний кредит.

36. Баланс, який відображає платежі та надходження по фрахту, страхуванню, орендній платі – це:

- А) баланс послуг;
- Б) торговий баланс;
- В) баланс капіталів;
- Г) зовнішньоекономічний баланс.

37. Який орган видає Сертифікат походження товару в Україні?

- А) державний комітет України з стандартизації;
- Б) Міністерство економіки України;
- В) галузеві міністерства;
- Г) Торгово-промислова палата України.

38. З'ясуйте суб'єкти міжнародного маркетингу:

- А) тільки міжнародні корпорації;
- Б) міжнародні корпорації, експортери й імпортери;
- В) тільки експортери й імпортери;
- Г) компанії, які працюють лише на внутрішньому ринку країни.

39. У який спосіб визначають якість в контрактах купівлі-продажу при продажі товарів на виставках та ярмарках?

- А) за попереднім оглядом;
- Б) за зразком;
- В) за описом;
- Г) «тель-кель».

40. Ринок зобов'язань тривалістю більше одного року, тобто довгострокових цінних паперів – це:

- А) ринок капіталів;
- Б) ринок банківських кредитів;
- В) первинний ринок;
- Г) довгостроковий ринок.

Таблиця переведення тестових балів предметних тестів ЄФВВ для вступу для здобуття ступеня магістра на основі НРК6, НРК7 до шкали 100 – 200

Тестовий бал ЄФВВ	Бал за шкалою 100 - 200
35	100
36	101
37	102
38	103
39	104
40	105
41	106
42	107
43	108
44	109
45	110
46	111
47	112
48	113,5
49	115
50	116,5
51	118
52	119,5
53	121
54	122,5
55	124
56	125,5
57	127
58	128,5
59	130
60	131,5
61	133
62	134,5
63	136
64	137,5
65	139
66	140,5
67	142
68	143,5
69	145
70	146,5

Тестовий бал ЄФВВ	Бал за шкалою 100 - 200
71	148
72	149
73	150
74	151
75	152
76	153
77	154
78	155
79	156
80	157
81	158
82	159
83	160
84	161
85	162
86	163
87	164
88	165
89	166
90	167
91	168
92	169
93	170
94	171
95	172
96	173
97	174
98	175
99	176
100	177
101	178
102	179
103	180
104	181
105	182
106	183

Тестовий бал ЄФВВ	Бал за шкалою 100 - 200
107	183,5
108	184
109	184,5
110	185
111	185,5
112	186
113	186,5
114	187
115	187,5
116	188
117	188,5
118	189
119	189,5
120	190
121	190,5
122	191
123	191,5
124	192
125	192,5
126	193
127	193,5
128	194
129	194,5
130	195
131	195,5
132	196
133	196,5
134	197
135	197,5
136	198
137	198,5
138	199
139	199,5
140	200